

Hovedsum blot var det at skabe nogle Pensioner, thi det er at stille Sagen fuldstændig paa Hovedet. Det, der er Hovedsagen, det er de foreslaaede Forbedringer af Apotekervæsenet, men skal man virkelig kunne naa dem, trænges der til Penge. Der var det nu saa heldigt, at Apotekerfonden frembød de fornødne Midler; og man har derfor ogsaa i Kommissionbetænkningen — vistnok i Overensstemmelse med, hvad der har været Tanken med denne Fond — foreslaaet disse Udgifter afholdte af Fonden, idet man i øvrigt ogsaa for det Tilfælde, at man maatte faa flere Penge ud over, hvad der behøves til at fyldestgøre hine Formaaler, henviste til andre Opgaver vedrørende Apotekervæsenet, for Eksempel til Laan til mindre formuende Folk, som skulde anlægge ny Apoteker og lignende. Men det maatte for øvrigt blive Rigsdagens Sag at afgøre, hvad den vilde gaa med til, lige som jo hele det fremsatte Lovforslag nærmere maatte drøftes. — Da Lovforslaget blev fremsat, var det ikke, som det hedder i Udvalgets Betænkning, at „Spørgsmaalet om de reelle, salgbare Apotekerprivilegiers Ophør er end ikke forsøgt løst“, thi det er, som udviklet, forsøgt løst af Apotekerkommissionen, men forgæves. Man har derfor heller ikke kunnet fremsætte Lovforslag herom; men der er blevet fremsat et andet Forslag, som dette Ting, uagtet det utvivlsomt indeholder store Forbedringer, saavel i Publikums Interesse som ogsaa i Farmaceuternes Favør, ikke har villet behandle. — Saa er der af Udvalget fremdraget en ny Tanke, ikke som noget, man foreslaar, men som noget, man mener, der kunde være Grund til at tage under Overvejelse, nemlig i Lighed med, hvad der finder Sted i mangfoldige andre Lande, som nævnes, „at give Medicinalhandelen fri til faglærte, tilstrækkelig uddannede farmaceutiske Kandidater, idet man sikkert kunde træffe saadanne Foranstaltninger, at der sikredes Publikum god og billig Medicin“. Derom findes intet i Apotekerkommissionens Betænkning, man var den Gang ikke naaet saa vidt endnu; den Gang stod Folketinget paa det Standpunkt, at det var de personlige Privilegier, man skulde have, og det er ogsaa efter min Mening det bedste. Det er en af de Fordele, som Danmark deler med forskellige andre Lande, nemlig med Norge, Sverige, Finland, Rusland, Tyskland, Østerrig og Ungarn, at man har, hvad man kan kalde: Privilegiesystemet i vidtløftig Forstand. Dermed menes ikke alene de reelle Privilegier

— dem vil man saaledes ikke have i Sverige — det omfatter ogsaa de personlige Bevillinger. Det turde være fuldstændig anerkendt rundt omkring i Verden, at disse Landes Apotekerordning har et stort Fortrin frem for den fri Medicinalhandel i Italien, Frankrig, England, Nordamerika osv. At disse Lande have et andet System end hine Lande ligger naturligvis i den Maade, hvorpaa Forholdene have udviklet sig fra gamle Dage, men der er ikke Tvivl om, at de østlige Lande i Virkeligheden ere de gunstigst stillede. Jeg skal i saa Henseende henvise til nogle Oplysninger, der findes i den norske Apotekerkommissions Betænkning. Den oplyser: I 1889 udsendte den finske Regering en Læge og en Apoteker til at undersøge Forholdene rundt omkring i Evropa; de rejste ud hver for sig og vare i begge Klasser af Lande. De kom begge til det samme Resultat, at man fik den daarligste og dog dyreste Medicin, hvor Frihandelsprincippet herskede, og anførte som Grund dertil, at Apotekerne som Følge af deres store Antal i det hele vare daarlig indrettede og utilstrækkelig forsynede. Sagen er nemlig den, at hvor man har Privilegier, har man det meget stærke Tilsyn og kan derhos paabyde enhver Privilegiehaver at have de og de Varer, selv om der derved paadrages dem nok saa stort et Tab; men hvor der er Apotekerkonkurrence, kan der ikke gives et saadant Paabud. Apotekeren har derfor der kun de Varer, som han kan være tjent med at have og tit ikke dem, som Kunderne forlange; i Stedet for saa at sige, at han ikke har dem, der staa paa Recepten, anvender han let andre Ting, som han har anskaffet. I nogle af disse Lande er der ganske vist et Tilsyn, men det udtales i Apotekerkommissionens Betænkning, at i de Lande, hvor man har fri Apotekernæring, er man ikke saa nøjeregnende med Tilsynet, og andre Steder, f. Eks. saa vidt jeg ved, i Nordamerika, har man slet ikke noget Tilsyn. Der er derfor ikke Tvivl om, at vi meget vel kunne sammenligne os med England, Frankrig, Italien og Nordamerika; det kunne vi fortræffeligt, og der er ikke noget til Hinder for, at vi som i andre Henseender saaledes ogsaa paa Apotekervæsenets Omraade gaa forud for de Lande. Den ærede Ordfører anførte Betænkningens Ord om, at der skulde træffes saadanne Foranstaltninger, at der sikredes Publikum billig og god Medicin. De finske Udsendinge kom imidlertid til det Resultat, at man fik dyrere og daarligere Medicin der end andre Steder. Jeg spurgte Ordføreren under